

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Αξιοποίηση των βιομηχανικών, μεταλλικών και ενεργειακών ορυκτών της Ελλάδας, ιδιοκτησιακό καθεστώς το οποίο διέπει τον ορυκτό μας πλούτος, στρατηγικός σχεδιασμός για την αξιοποίησή του προς όφελος του ελληνικού δημοσίου και του Έλληνα πολίτη »

Η Ελλάδα, σε σχέση με λοιπές χώρες ανάλογης έκτασης, θεωρείται εξαιρετικά προνομιούχος στον ορυκτό πλούτο που διαθέτει, τόσο σε βιομηχανικά ορυκτά και πετρώματα, ενεργειακές ορυκτές πρώτες ύλες όσο και μεταλλικά ορυκτά. Το ανωτέρω αποτελεί γνώση πλέον γενικής αποδοχής τόσο από την επιστημονική κοινότητα όσο και το ευρύ κοινό και βέβαια του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ενδεικτικά όσον αφορά τον ορυκτό μας πλούτο τα παρακάτω:

1. Βιομηχανικά ορυκτά και πετρώματα

Η ακαθάριστη αξία παραγωγής ανθρακικών σκύρων και άμμου¹ ξεπερνά τα 300 εκατομμύρια ευρώ με μέση ετήσια αύξηση 6%. Ο αριθμός των ενεργών και αργούντων λατομείων είναι 222. Η ποσοστιαία συμμετοχή του κλάδου των αδρανών ορυκτών αποτελεί το 40% της εξορυκτικής δραστηριότητας. Λατομεία λειτουργούν στη Λήμνο, Πολύκαστρο, Γιαννιτσά, Γρεβενά.

Ανθρακικό ασβέστιο: κοιτάσματα υπάρχουν στην Ζάκυνθο και την Κεφαλονιά (Μήνυες). Η μέση παραγωγή κονιποιημένου υλικού είναι 150.000 τόνοι κατ' έτος με το 65% της παραγωγής να εξάγεται.

Χουντίτης: κοιτάσματα υπάρχουν στην Κοζάνη. Μέχρι το 2009 ο χουντίτης των Λευκάρων Κοζάνης ήταν η μοναδική εμπορικά αναπτυγμένη απόθεση στον κόσμο. Η παραγωγή πραγματοποιείται από εταιρεία η οποία ανήκει 100% στην Ολλανδική Minerals Plus, θυγατρική του ομίλου Sibelco. Όλη η παραγωγή του ακατέργαστου χουντίτη και το 80% του κατεργασμένου εξάγεται.

Διαθέτουμε επίσης ασβεστόλιθους (Κεχροκάμπος & Βουνοχώριο Καβάλας, Κουμαριά & Καστανιά Ημαθίας, Πεντέλη & Διόνυσος Αττικής, Νάξος, Πάρος, Ικαρία κλπ), τραβερτίνες, δολομίτες (Θάσος, Ελικώνας Βοιωτίας, Νικήσιανη Καβάλας, Μούνδρου Ρεθύμνης, Δαμάστα Ηρακλείου, Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνης).

Μάρμαρα: τα ολόλευκα, λεπτόκοκκα και ομογενή ασβεστικά μάρμαρα όπως της Πεντέλης και της Πάρου είναι πολύ σπάνια. Η βιομηχανία μαρμάρου είναι ένας από τους πλέον παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Δραστηριοποιούνται 3.000 επιχειρήσεις (εξόρυξη, επεξεργασία, εμπορία). Απασχολεί άμεσα και έμμεσα περί τους 25.000 ανθρώπους. Σε δεκάδες περιοχές της πατρίδας μας απαντώνται ασβεστόλιθοι-μάρμαρα: Φιλίππους

Καβάλας, Μοναστηράκι Δράμας, Τρανόβαλτος Κοζάνης, Κοκκιναράς Αττικής, Κιβωτός Γρεβενών, Πάρωνας Αρκαδίας κλπ

Ψαμμίτες: λατομεία λειτουργούν στο Νεστόριο Καστοριάς, Δεμάτι Μετσόβου και Μεσολόγγι.

Ζεολιθοφόροι τόφοι: λατομείο λειτουργεί στην περιοχή Μεταξάδων-Αβδέλλας Έβρου.

Γρανίτες: πρόσφατες μελέτες καταδεικνύουν ότι υπάρχει δυνατότητα εξόρυξης -αν και δεν πραγματοποιείται ως τώρα- στο Πισοδέρι και Άγιο Γερμανό Φλώρινας, στη Βροντού Σερρών ενώ γρανιτικά πετρώματα συναντάμε σε πολλές περιοχές όπως: Βερτίσκο Θεσσαλονίκης, στο όρος Κερκίνη, Σαμοθράκη, Μύκονο, δυτική Ικαρία, Παρανέστι Δράμας, Χαλκιδική (Αρναία, Ιερισός, Πλατανοχώρι, Σιθωνία), Σέριφο, Τήνο, Λαύριο.

Σχιστόλιθοι: λατομεία λειτουργούν στην Ελευθερούπολη Καβάλας, Πήλιο, Κάρυστος Ευβοίας.

Σερπεντινίτες: λατομεία λειτουργούν στη Φυτιά Ημαθίας.

Άστριοι: πλούσια πετρώματα απαντώνται στον Έβρο (Κόρυμβος, Πρωτοκκλησιά, Σαμοθράκη), Δράμα (Παρανέστι), Θεσσαλονίκη (Καρτερές), Χαλκιδική κλπ. Η εταιρεία ΜΕΒΙΟΡ η οποία κάνει εξορύξεις στην περιοχή Καρτερών Θεσσαλονίκης ανήκει κατά πλειοψηφία στην Ολλανδική Minerals Plus, θυγατρική του Βελγικού ομίλου Sibelco. Το 50% της παραγωγής εξάγεται στην Ιταλία, Γερμανία και Τσεχία. Η εταιρεία ΓΙΟΥΛΑ ΑΕ με εργοστάσιο στο Αιγάλεω Αττικής απορροφούσε μέρος της παραγωγής των Na-αστρίους και αποτέλεσε -ως την πώλησή^η της το 2016 στην Πορτογαλική εταιρεία Vidro- την μεγαλύτερη εταιρεία υαλουργίας στα Βαλκάνια. Ομοίως η ελληνική εταιρεία Φίλκεραμ Johnson εξόρυσσε αστρίους στην περιοχή Πλατανοχωρίου Χαλκιδικής και κατανάλωνε 30.000 τόνους κατ' έτος για την παραγωγή πλακιδίων. Η εν λόγω εταιρεία διέκοψε την λειτουργία της το 2010.

Αταπουλγίτης: μεγάλα αποθέματα υψηλής ποιότητας υπάρχουν νοτιοανατολικά των Γρεβενών. Τα ενδεικτικά αποθέματα ανέρχονται σε 6 εκατομμύρια τόνους με συνολική ακαθάριστη αξία τα 260 εκατομμύρια ευρώ.

Βωξίτης/Αλουμίνα/Αλουμίνιο: η Ελλάδα διαθέτει από τα σπουδαιότερα καρστικά κοιτάσματα βωξίτη στον κόσμο. Εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα υπάρχουν στον Παρνασσό, Γκιώνα και Ελικώνα. Η εκμετάλλευσή τους αποτελεί θεμελιώδη τομέα του ορυκτού πλούτου της Ελλάδας. Η ετήσια παραγωγή ξεπερνάει τους 2,3 εκατομμύρια τόνους. Τα ενδεικτικά αποθέματα αλουμινίου ανέρχονται σε 2,5 εκατομμύρια τόνους και η ακαθάριστη αξία τους σε 4,04 δις ευρώ. Θυμίζουμε εδώ την επιζήμια για το ελληνικό δημόσιο δράση της Γαλλικής εταιρείας Pechiney ενώ αντίλογος υπάρχει και για την παραχώρηση των δικαιωμάτων εξόρυξης και παραγωγής στην Mytilineos.

Γύψος/Ανυδρίτης: διαθέτουμε υψηλής ποιότητας αποθέματα σε θέσεις προσβάσιμες για εξόρυξη. Απαντώνται στα Επτάνησα, Πρέβεζα, Αιτωλοακαρνανία, Καρδίτσα, Ηλεία, Κρήτη, Ρόδο κλπ Στην περιοχή Κατούνας την εξόρυξη, πλέον της ΒΙΟΓΥΨ Καρβέλης κάνει η ΚΝΑUF θυγατρική της αντίστοιχης Γερμανικής. Ομοίως στο Αλτσί Σητείας λειτουργούν ορυχεία τρις

εταιρείες μεταξύ αυτών η ΛΑΒΑ ΜΛΑΕ θυγατρική της πολυεθνικής LAFARGE και η INTERMPIETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ η οποία ανήκει στον όμιλο TITAN με έδρα το Βέλγιο.

Καολίνη/άργιλος: υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα και λειτουργούν εκατοντάδες μονάδες παραγωγής. Εντοπίζονται στην Λέσβο, Κίμωλο, Κω και Θήρα, Σάπες Ροδόπης, Γρίβα Κιλκίς, στην Μήλο και στα Λευκόμενα Δράμας. Στην Μήλο λειτουργούν οι εταιρείες S&B (εξαγορασμένη από τον Γαλλικό πολυεθνικό όμιλο Imerys) και η INTERMPIETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ θυγατρική της πολυεθνικής TITAN. Το μεγαλύτερο ποσοστό (80%) της παραγωγής της Μήλου καταναλώνεται από την αφελληνισμένη εγχώρια τσιμεντοβιομηχανία.

Κίσηση (ελαφρόπετρα)/ποζολάνη: πρόκειται για ένα από τα βασικότερα βιομηχανικά ακατέργαστα υλικά της Ελλάδας. Η εγχώρια παραγωγή το 2011 ξεπέρασε τους 469.000 τόνους. Η εταιρεία ΛΑΒΑ ΜΛΑΕ θυγατρική της πολυεθνικής LAFARGE λειτουργεί το μοναδικό ορυχείο εξόρυξης στη νησίδα Γυαλί στο Ανατολικό Αιγαίο και παραμένει επί σειρά ετών η πρώτη εξαγωγική εταιρεία κίσησης παγκοσμίως.

Μαγνησίτης ή Λευκόλιθος: τα μεγαλύτερα κοιτάσματα υπάρχουν στην Χαλκιδική (Βασιλικά, Βάβδος, Πολύγυρος, Γερακίνη, Ορμύλια κλπ) Το οφιολιθικό σύμπλεγμα της Χαλκιδικής έχει μήκος 70 χλμ Τα υπερβασικά μέλη του συμπλέγματος φιλοξενούν και μαγνησίτη οπότε βάσει των δεδομένων βεβαιώνεται η παρουσία τεραστίων αποθεμάτων μαγνησίτη που είναι αρκετά να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής αγοράς για τις επόμενες δυο τουλάχιστον εκατονταετίες. Η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ αποτελεί την μεγαλύτερη εξαγωγική επιχείρηση μαγνησίας στην ΕΕ και τη μεγαλύτερη σε πωλήσεις καυστικής μαγνησίας παγκόσμια. Το 93% της παραγωγής εξάγεται κυρίως προς την ΕΕ αλλά και τις ΗΠΑ.

Μπεντονίτης: η Ελλάδα είναι η δεύτερη χώρα μετά τις ΗΠΑ στην παραγωγή μπεντονίτη (1,25 εκατ. τόνοι το 2011). Την εξόρυξη κάνει η εταιρεία S&B (θυγατρική της Γαλλικής Imerys) η οποία κατέχει την πρώτη θέση στην παραγωγή μπεντονίτη στην Ευρώπη και η μεγαλύτερη εξαγωγική εταιρεία μπεντονίτη στον κόσμο. Οι πωλήσεις ξεπερνούν τους 850.000 τόνους. Το 98% εξάγεται στην ΕΕ και στην Β. Αμερική. Τα ενδεικτικά αποθέματα μπεντονίτη είναι 100 εκατομμύρια τόνοι και η ακαθάριστη αξία τους 3,5 δις ευρώ.

Ολιβίνης/Δουνίτης: αποθέσεις υψηλής ποιότητας υπάρχουν στο Βάβδο Χαλκιδικής, Λιβάδι Θεσσαλονίκης, Βούρινο Κοζάνης, Περίβολι Γρεβενών.

Περλίτης: η Ελλάδα είναι πρώτη στις εξαγωγές και δεύτερη στην παραγωγή περλίτη στον κόσμο. Η Ελλάδα είναι ο κύριος προμηθευτής στην Ευρώπη. Εξορύσσεται στα νησιά Μήλο και Κω. Και εδώ η εταιρεία S&B είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός περλίτη στην Ελλάδα και ο μεγαλύτερος προμηθευτής ακατέργαστου και διαβαθμισμένου περλίτη στον κόσμο. Η θυγατρική της S&B στην Μήλο, η Otavi Holding GmbH παράγει 130.000 τόνους ακατέργαστου περλίτη κατ' έτος. Τα ενδεικτικά αποθέματα περλίτη είναι 1.200 εκατομμύρια τόνοι και η ακαθάριστη αξία τους 12 δισεκατομμύρια ευρώ.

Χαλαζίας: χαλαζιακή άμμος 1,2 εκατομμύρια τόνοι έχει εντοπισθεί στο Σκαλοχώρι Κοζάνης, στο Αργος Ορεστικό Καστοριάς και στην Αχλάδα Φλώρινας. Όλα τα έργα για τους

Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 στην Αθήνα έγιναν με χαλαζιακή άμμο του ποταμού Αξιού που θεωρείται ποιοτικά η καλύτερη της χώρας. Μοναδική εταιρεία παραγωγής χαλαζία είναι η ME.BI.OP της οποίας η πλειοψηφία των μετοχών της ανήκει στην Ολλανδική Minerals Plus, θυγατρική του Βελγικού ομίλου Sibelco.

2. Βιομηχανικά ορυκτά και πετρώματα με προοπτικές για την Ελλάδα

Αλίτης: αλυκές διαθέτουμε στο Μεσολόγγι, στη Μέση Ροδόπη, στη Νέα Κεσσάνη Ξάνθης, στο Αγγελοχώρι Θεσσαλονίκης, στη Σκάλα Λέσβου, στη Μήλο κ.α. Η εταιρεία Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. η οποία καλύπτει άνω του 65% της παραγωγής της χώρας έχει μεταβιβασθείⁱⁱⁱ στο Υπερταμείο.

Βερμικουλίτης: αποθέσεις απαντώνται στο Ζιδανίο Κοζάνης, στον Ασκό Θεσσαλονίκης, στα Κρούσια όρη του Κιλκίς, στο Βάβδο και Γερακίνη Χαλκιδικής. Τα ενδεικτικά αποθέματα βερμικουλίτη στη Μακεδονία ξεπερνούν τους 500.000 τόνους ενώ μπορεί να αξιοποιηθεί στην παρασκευή δομικών, γεωργικών και κηπουρικών προϊόντων.

Βολαστονίτης: αποθέσεις συναντάμε στα Κιμέρια Ξάνθης (άνω των 500.000 τόνων) και στο Πανόραμα Δράμας.

Γρανάτης: απαντώνται στην Ροδόπη (Μαρώνεια, Στροφή), Ξάνθη (Κιμμέρια, Διάσπαρτο, Θέρμες), Δράμα, Χαλκιδική, Όλυμπο, Σέριφο, Λαύριο. Τα ενδεικτικά αποθέματα ανέχονται σε άνω των 1.300 χιλ. τόνων ενώ δοκιμές του γρανάτη Σερίφου έδειξαν δυνατότητα αξιοποίησης.

Γραφίτης: έχει εντοπισθεί σε μάρμαρα και σχιστόλιθους της μάζας της Ροδόπης, στην περιοχή Διάσπαρτου Θεσσαλονίκης, Θέρμων Ξάνθης. Τα ενδεικτικά αποθέματα ξεπερνούν τους 650.000 τόνους.

Διαμάντια: απαντώνται στους ορεινούς όγκους περιφερειακών ενοτήτων Θεσσαλονίκης, στο Κιλκίς, στο Κάτω Νευροκόπι Δράμας, στον Έβρο και λοιπές περιοχές.

Διατομίτης: απαντώνται στις λεκάνες Κλειδίου Φλώρινας, Κομνηνών Πτολεμαΐδος, Γιαννωτών Ελασσόνας και Μεγαλόπολης, Αιανής Κοζάνης, Σάμο, Αίγινα, Γαύδο, Μήλο κλπ Τα ενδεικτικά αποθέματα ξεπερνούν τα 100 εκατομμύρια τόνους και η ακαθάριστη αξία τα 2,5 δις ευρώ.

Ζεόλιθοι: αξιοποιήσιμος σε δεκάδες εφαρμογές όπως διατροφικές, φαρμακευτικές, ιατρικές, κτηνοτροφικές, περιβαλλοντικές, γεωργικές, υδατικές και βιομηχανικές. Αποθέματα διαθέτουμε στον Έβρο, Σάμο, Κυκλάδες. Ενδεικτικά αποθέματα άνω των 600 εκατομμυρίων τόνων με ακαθάριστη αξία 18 δις ευρώ.

Μαρμαρυγίες: στην Μακεδονία και Θράκη υπάρχουν πολλά όξινα πλουτωνικά, πηγματιτικά και περιοχικής μεταμόρφωσης πετρώματα που περιέχουν κρυστάλλους μαρμαρυγίων. Τα ενδεικτικά αποθέματα ανέρχονται σε άνω των 800.000 τόνων.

Τάλκης: αποθέσεις τάλκη υπάρχουν στη Σίφνο, Σύρο, Εύβοια, Λάρισα, Αρνισσα Πέλλας, Δίβουνο Κιλκίς, Ροδόπη κ.α. Τα ενδεικτικά αποθέματα ξεπερνούν τους 1 εκατομμύριο τόνους.

Φωσφορίτες: απαντώνται στον Παρνασσός-Γκιώνα, Αργυροχώρι Ηπείρου, Κέρκυρα, Κεφαλονιά κ.α. Τα ενδεικτικά αποθέματα ξεπερνούν τους 500.000 τόνους.

Η συνολική αξία των ενδεικτικών αποθεμάτων βιομηχανικών ορυκτών και πετρωμάτων ανέρχεται σε 60,1 δις ευρώ.

3. Μεταλλικά ορυκτά

Αργυρος: απαντώνται στην Χαλκιδική (Ολυμπιάς, Στρατώνι), στον Έβρο (Πέραμα, Κίρκη), Θάσο, Σκρά Κιλκίς κ.α. Η εταιρεία Ελληνικός Χρυσός ΑΕ, θυγατρική της Καναδικής Eldorado Gold εκμεταλλεύεται με μια σκανδαλώδη σύμβαση τα κοιτάσματα αργύρου στην Χαλκιδική. Τα πιθανά και ενδεικτικά αποθέματα αργύρου στην Χαλκιδική και Έβρο ανέρχονται σε 131,6 εκατομμύρια ουγγιές ή 4.093 τόνοι συνολικής ακαθάριστης αξίας 3,45 δις ευρώ.

Μαγγάνιο: αποθέσεις απαντώνται στις περιοχές Δράμας (Νευροκόπι, Γρανίτη, Περιθώριο) και Χαλκιδικής (Βαρβάρα, Στρατονίκη κ.α.) Επίσης αποθέσεις υπάρχουν στη Θάσο, Σέρρες, Πετρωτό Κοζάνης, Όθρυ, Πίνδο, Ζάγκο Τρικάλων, Ερέτρια, Αργολίδα κ.α. Η εκμετάλλευση μαγγανιούχων κοιτασμάτων στην Ελλάδα διακόπηκε στα μέσα της δεκαετίας του '90 παρ' ότι είμαστε η μοναδική χώρα στην Ε.Ε. που διαθέτει φυσικά αποθέματα αυτού του μετάλλου. Τα ενδεικτικά αποθέματα μαγγανίου ανέρχονται σε 2,25 εκατομμύρια τόνους και η ακαθάριστη αξία τους στα 5,22 δις ευρώ.

Σουλφίδια βασικών μετάλλων: κοιτάσματα σουλφιδίων υπάρχουν στο Λαύριο, Χαλκιδική (Ολυμπιάδα, Στρατώνι) και Έβρο (Κίρκη, Αισύμη). Βασικό κοίτασμα αποτελεί αυτό της Ολυμπιάδας. Τα κύρια ορυκτά συστατικά είναι σιδηροπυρίτης, γαληνίτης, σφαλερίτης, αρσеноπυρίτης με το χαλαζία, ασβεστίτης και ροδοχρωστίτης. Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα τα μεταλλεία της Κασσάνδρας στην Χαλκιδική εκμεταλλεύονταν κοιτάσματα μαγγανίου και σουλφίδια βασικών μετάλλων. Στο Στρατώνι και την Ολυμπιάδα κατασκευάστηκαν εργοστάσια εμπλουτισμού το 1952 και 1969 αντίστοιχα. Εξόρυξη σουλφιδίων πραγματοποιήθηκε στα βασικά μέταλλα των κοιτασμάτων Στρατωνίου, Μαύρων Πετρών, Μαντέμ Λάκκου και Ολυμπιάδος. Το 2011 η συνολική παραγωγή συμπυκνωμάτων γαληνίτη και σφαλερίτη ήταν 222.000 τόνοι. Τα μεταλλεία της Χαλκιδικής εκμεταλλεύεται πλέον με σκανδαλώδη σύμβαση η Eldorado Gold. Τα πιθανά και ενδεικτικά αποθέματα μολύβδου και ψευδαργύρου στην Χαλκιδική είναι περί των 3,125 εκατομμύρια τόνοι και η ακαθάριστη αξία τους ανέρχεται σε 5,184 δις ευρώ.

Νικέλιο: εκτεταμένα λατεριτικά Fe-Ni-ούχα κοιτάσματα απαντώνται στην Αρτάκη Ευβοίας, στον Άγιο Ιωάννη Βοιωτίας, στην Λοκρίδα Φθιώτιδας και Καστοριάς (Μεσοποταμίας και Ιεροπηγής) τα οποία και θεωρούνται πολύ σημαντικά. Η ΛΑΡΚΟ -η οποία υπολειτουργεί και έχει περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ των δανειστών- αποτέλεσε μια από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες της χώρας και από τις μεγαλύτερες του είδους στην Ευρώπη. Αποτελεί τον μοναδικό παραγωγό νικελίου στην ΕΕ από εγχώρια μεταλλεύματα. Το 2011 η παραγωγή νικελίου της ΛΑΡΚΟ ανερχόταν στο 2% της παγκόσμιας παραγωγής. Τα βεβαιωμένα αποθέματα νικελίου ανέρχονται σε 1,39 εκατομμύρια τόνοι και η ακαθάριστη αξία τους σε 19,96 δις ευρώ.

Χαλκός: αποθέσεις χαλκού διαθέτουμε στις Σκουριές Θεσσαλονίκης, στο Κιλκίς (Γερακαριό-Βάθη και Ποντοκερασιά). Τα πιθανά αποθέματα στις Σκουριές ανέρχονται σε 28 εκατομμύρια τόνοι, ακαθάριστης αξίας 1,88 δις ευρώ. Τα ενδεικτικά αποθέματα της ίδιας περιοχής είναι 180 εκατομμύρια τόνοι, ακαθάριστης αξίας 11,75 δις ευρώ. Τα ενδεικτικά αποθέματα της Ποντοκερασιάς είναι 50 εκατομμύρια τόνοι, ακαθάριστης αξίας 4,12 δις ευρώ. Το 2012 η θυγατρική της Eldorado Gold απέκτησε τα εξορυκτικά δικαιώματα όλης της ανωτέρω περιοχής. Τα πιθανά και ενδεικτικά αποθέματα χαλκού από τις Σκουριές Χαλκιδικής ανέρχονται σε 1,94 εκατομμύρια τόνοι και η ακαθάριστη αξία τους σε 12,43 δις ευρώ.

Χρυσός: τα στοιχεία λευκόχρυσος, παλλάδιο, χρυσός, τελλούριο και αρσενικό έχουν αναγνωρισθεί σε πορφυρικές εμφανίσεις χαλκού στο Κιλκίς και Χαλκιδική. Η Ελλάδα εξαιτίας της γεωτεχνικής της θέσης και γεωλογικής δομής της παρουσιάζει ένα μεγάλο ρυθμό εμφανίσεων και κοιτασμάτων χρυσού. Εμφανίσεις μεταλλοφορίας χρυσού και αργυρού υδροθερμικής προέλευσης μέσα σε χαλαζιακές φλέβες έχουν βρεθεί στην Καβάλα (Παγγαίο, Σύμβολο), στη Δράμα, Σέρρες (Μενοίκιο όρος, Μέταλλα, Άγγιστρο), Στανό Χαλκιδικής, Αλμωπία, Πελοπόννησο, Λήμνο, Λέσβο, Σάμο, Σίφνο κ.α. Οι αποθέσεις του Γαλλικού ποταμού υπήρξαν τα μοναδικά χρυσοφόρα κοιτάσματα της Ελλάδας τα οποία εκμεταλλεύθηκαν στους νεότερους χρόνους. Τα σημαντικότερα και οικονομικά εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα χρυσού βρίσκονται στην Χαλκιδική (Ολυμπιάδα, Σκουριές), Πέραμα Έβρου, Σάπες Ροδόπης, Κιλκίς (Αντιγόνεια, Γερακαριό, Βάθη, Ποντοκερασιά). Τα εξορυκτικά δικαιώματα και τα μεταλλεία της Χαλκιδικής περιήλθαν στην Ελληνικός Χρυσός ΑΕ η οποία ανήκει στην Eldorado Gold. Μια άλλη εταιρεία, θυγατρική της Eldorado Gold δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη του μεταλλείου χρυσού του Περάματος Έβρου. Από το 2011 η Αυστραλιανή εταιρεία Glory Resources Limited κατέχει την εταιρεία η οποία απέκτησε το δικαίωμα εκμετάλλευσης του κοιτάσματος χρυσού των Σαπών Ροδόπης. Τα πιθανά και ενδεικτικά αποθέματα χρυσού στην Χαλκιδική και τον Έβρο ανέρχονται σε περίπου 19,37 εκατομμύρια ουγγιές (602,4 τόνοι) και η ακαθάριστη αξία τους σε 22,55 δις ευρώ.

Χρώμιο: μεταλλεύματα χρωμίου βρίσκονται σε δουνιτικά σώματα οφιολιθικών συμπλεγμάτων στην Πίνδο, όρος Βούρινο και Όθρυς. Τα πιο σημαντικά κοιτάσματα χρωμίτη μεταλλουργικού τύπου υπάρχουν στην Κοζάνη, Βέροια, Έδεσσα και Χαλκιδική. Μονάδα μεταλλουργίας στον Αλμυρό Μαγνησίας παρήγαγε σιδηροχρώμιο την περίοδο 1983-1991. Σήμερα η επαναλειτουργία των μεταλλείων χρωμίτη ευνοείται εξαιτίας της υψηλής ζήτησης για χρώμιο. Τα ενδεικτικά αποθέματα χρωμίου στο Βούρινο Κοζάνης ανέρχονται σε 1,2 εκατομμύρια τόνους και η ακαθάριστη αξία τους σε 2,552 δις ευρώ.

Η συνολική αξία των μεταλλικών ορυκτών πόρων της Ελλάδος ανέρχεται σε 79,4 δισεκατομμύρια ευρώ.

4. Κρίσιμες Ορυκτές πρώτες ύλες

Το 2010 η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε τις πρωτοβουλίες της βιώσιμης παραγωγής από εγχώριες πρώτες ύλες, της βιώσιμης κατανάλωσης και της ανακύκλωσης. Η πρόσφατη πρωτοβουλία για τις Πρώτες Ύλες (ΠΠΥ) επαναφέρει στο επίκεντρο την ανάπτυξη ορυκτών πόρων. Στο πλαίσιο αυτό 14 ορυκτά χαρακτηρίστηκαν ως κρίσιμα και στρατηγικής

σπουδαιότητας για την ευρωπαϊκή βιομηχανία. Αυτά είναι: **αντιμόνιο, βηρύλλιο, κοβάλτιο, γάλλιο, γερμάνιο, ίνδιο, μαγνήσιο, νιόβιο, πλατινοειδή μέταλλα, σπάνιες γαίες, ταντάλιο, κασσίτερος, φθορίτης και γραφίτης**. Τα περισσότερα από αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα. Εκτός του μαγνησίτη και γραφίτη, τα οποία περιγράψαμε ανωτέρω στην Ελλάδα υπάρχουν:

Αντιμόνιο: έχει εντοπισθεί σε φλέβες του ορυκτού αντιμονίτη στο Καλλυντήριο Ροδόπης, Γερακαριό Κιλκίς, στο Φιλαδέλφειο και Λαχανά Θεσσαλονίκης, Πήλιο, Χιο και Σάμο. Τα ενδεικτικά αποθέματα αντιμονίου είναι 2.400 τόνοι και η ακαθάριστη αξία τους ανέρχεται σε 30 εκατομμύρια ευρώ.

Πλατινοειδή μέταλλα: απαντώνται στα πορφυρικά κοιτάσματα του μεταλλογενετικού τόξου με διεύθυνση από τις Σκουριές-Φισώκα Χαλκιδικής μέχρι την Ποντοκερασιά-Γερακαριό Κιλκίς.

Σπάνιες Γαίες: αποτελούν μια ομάδα 17 μετάλλων που χρησιμοποιούνται ευρέως στην παραγωγή προϊόντων υψηλής τεχνολογίας. Η τιμή τους μπορεί να κυμανθεί έως και 1.600\$ ανά κιλό. Η Κίνα ελέγχει το 95% της παγκόσμιας παραγωγής. Σημαντικές αποθέσεις σπάνιων γαιών απαντώνται στο παράκτιο περιβάλλον του Στρυμονικού κόλπου έως την Καβάλα. Σημαντικό ενδιαφέρον για κοιτασμολογική διερεύνηση παρουσιάζουν και οι βωξίτες και οι βωξιτικοί λατερίτες της Στερεάς Ελλάδας καθώς επίσης και το παραπροϊόν της ερυθρής θαλάσσης από την μεταλλουργία αλουμινίου.

Γάλλιο-Γερμάνιο-Ίνδιο: βρίσκονται στο επίκεντρο βιομηχανικών εφαρμογών κραμάτων υψηλής τεχνολογίας. Υπάρχει σήμερα η δυνατότητα για την ποιοτική ανίχνευση και ποσοτικό προσδιορισμό τους σε μεταλλοφόρες περιοχές όπως: Θέρμες Ξάνθης, Πολύκαστρο Κιλκίς, Ολυμπιάδα Χαλκιδικής, Μολάοι Λακωνίας κ.

Φθορίτης: αποθέσεις φθορίτη υπάρχουν στο Λαύριο, Σέριφο, Μεταλλικό Κιλκίς, Δράμα.

5. Ενεργειακά ορυκτά (απλή αναφορά)

Στα ανωτέρω έρχονται να προστεθούν τα ενεργειακά ορυκτά^{iv} της πατρίδας μας όπως:

Γαιάνθρακες (λιγνίτες και τύρφη) με αποθέματα άνω των 6,7 δισεκατομμυρίων τόνων αξίας περί των 268 δις ευρώ. Λιγνιτικά κοιτάσματα διαθέτουμε στην Μεγαλόπολη, Αμύνταιο, Φλώρινα, Κοζάνη-Σέρβια, Πτολεμαΐδα, Ελασσόνα, Δράμα. Τύρφη διαθέτουμε στους Φιλίππους της Καβάλας, το μεγαλύτερο παγκοσμίως κοιτάσμα τύρφης.

Ουράνιο: αποθέματα διαθέτουμε στη Βάθη Κιλκίς, Βροντού Σερρών, Παρανέστι Δράμας, Κίρκη Έβρου^v. Τα αποθέματα ανέρχονται σε 1,80 χιλιάδες τόνους αξίας 150 εκατομμυρίων ευρώ.

Πετρέλαιο^{vi}: ενθαρρυντικές ενδείξεις ύπαρξης πετρελαίου^{vii} υπάρχουν στο Κατάκολο Ηλείας, Λεκάνη της Σύρτης, Λεκάνη του Ηροδότου της Κρήτης. Επίσης σε Ζάκυνθο, Κεφαλονιά, Κέρκυρα, Παξοί, Δελβινάκι Ιωαννίνων, Θάσος, Αιτωλικό, Λήμνο, Σκόπελο, Λεκάνη της Ρόδου και σε δεκάδες ακόμη περιοχές. Τα αποθέματα ανέρχονται σε 10 δις βαρέλια, αξίας 686 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Φυσικό αέριο^{viii}: αποθέματα έχουν εντοπισθεί στο Ιόνιο πέλαγος, Λεκάνες Σύρτης και Ηροδότου^{ix} στην Κρήτη, Μπάμπουρας Θάσου, Επανομή Θεσσαλονίκης κ.α. Τα αποθέματα^x ανέρχονται σε 3,5 τρισεκατομμύρια M^3 αξίας 408,7 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Γεωθερμία: Στη Μήλο και Νίσυρο έχουν ανακαλυφθεί σημαντικά γεωθερμικά πεδία^{xi} και έχουν γίνει γεωτρήσεις παραγωγής. Στη Μήλο μετρήθηκαν θερμοκρασίες μέχρι 325 °C σε βάθος 1000 m. και στη Νίσυρο 350 °C σε βάθος 1500 m. Οι γεωτρήσεις αυτές θα μπορούσαν να στηρίξουν μονάδες ηλεκτροπαραγωγής 20 και 5 MW, ενώ το πιθανό συνολικό δυναμικό υπολογίζεται να είναι την τάξης των 200 και 50 MW αντίστοιχα.

Στη λεκάνη του Στρυμόνα^{xii} έχουν εντοπισθεί τα πολύ σημαντικά πεδία Θερμών - Νιγρίτας, Λιθότοπου - Ηράκλειας, Θερμοπηγής - Σιδηροκάστρου και Αγκίστρο. Πολλές γεωτρήσεις παράγουν νερά μέχρι 75 °C, συνήθως αρτεσιανά και πολύ καλής ποιότητας και παροχής. Μεγάλα και μικρότερα γεωθερμικά θερμοκήπια λειτουργούν στη Νιγρίτα και το Σιδηρόκαστρο.

Στην πεδινή περιοχή του Δέλτα Νέστου έχουν εντοπισθεί δύο πολύ σημαντικά γεωθερμικά πεδία, στο Ερατεινό Χρυσούπολης και στο Ν. Εράσμιο Μαγγάνων Ξάνθης. Νερά άριστης ποιότητας μέχρι 70 °C και σε πολύ οικονομικά βάθη παράγονται από γεωτρήσεις στις εύφορες αυτές πεδινές περιοχές. Στη Ν. Κεσσάνη και στο Πόρτο Λάγος Ξάνθης, σε μεγάλης έκτασης γεωθερμικά πεδία, παράγονται νερά θερμοκρασίας μέχρι 82 °C.

Στη λεκάνη των λιμνών Βόλβης και Λαγκαδά^{xiii} έχουν εντοπισθεί τρία πολύ ρηχά πεδία με θερμοκρασίες μέχρι 56 °C. Στη Σαμοθράκη υπάρχουν ενθαρρυντικά στοιχεία καθώς γεωτρήσεις βάθους μέχρι 100 μ. συνάντησαν νερά της τάξης των 100 °C.

Η συνολική αξία των Ενεργειακών ορυκτών πρώτων υλών της Ελλάδας ξεπερνάει αθροιστικά^{xiv} το 1 τρισεκατομμύριο 361 δισεκατομμύρια ευρώ (1.361.850.000.000)

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός :

Α. Ποιο το στρατηγικό σχέδιο και η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την αξιοποίηση των βιομηχανικών ορυκτών και πετρωμάτων, των μεταλλικών ορυκτών και των κρίσιμων ορυκτών πρώτων υλών της Ελλάδας προκειμένου να επιτευχθεί το βέλτιστο οικονομικό αποτέλεσμα προς όφελος του ελληνικού δημοσίου και των Ελλήνων πολιτών;

Β. Έχει εκπονήσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κάποιο σχέδιο ή μεριμνά για την τήρηση όρων σε συμβάσεις παραχώρησης μεταλλείων ή εξορυκτικών δικαιωμάτων που συνάπτει με ιδιωτικές εταιρείες ώστε να επιτυγχάνεται καθετοποίηση και η μέγιστη προστιθέμενη αξία στο παραγόμενο προϊόν αντί να εξάγεται ακατέργαστος ο ορυκτός μας πλούτος; (πχ ο χουντίτης κατεργασμένος ως πληρωτική ή χρωστική ύλη έχει δεκαπλάσια - τουλάχιστον- τιμή από τον ακατέργαστο ή από τα 2 εκατομμύρια παραγόμενου βωξίτη οι 800.000 τόνοι εξάγονται χωρίς καμία κατεργασία^{xv})^{xvi}

Γ. Υπάρχει μέριμνα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να συσταθούν κρατικές εταιρείες ή να επαναλειτουργήσουν υπάρχουσες οι οποίες όμως είναι αργές (ΛΑΡΚΟ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΙΔΗΡΟΚΡΑΜΜΑΤΑ (ΕΛ.ΣΙ) κλπ) κατέχοντας το δημόσιο τουλάχιστον το 51% του μετοχικού τους κεφαλαίου ώστε να είναι υπό τον έλεγχο του τα στρατηγικής σημασίας αποθέματα του ορυκτού πλούτου της Ελλάδας και να ωφελείται πολλαπλώς όχι μόνον από την φορολόγηση του παραγόμενου προϊόντος αλλά και από μερίσματα, στρατηγικές συνεργασίες κλπ;

Δ. Λαμβάνει υπόψιν του το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας -σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Οικονομικών και Εργασίας- τις μεγάλες δυνατότητες αύξησης της απασχόλησης στους χώρους μεταλλευτικής και λατομικής δραστηριότητας αλλά και τις εμμέσως απασχολούμενες θέσεις που δημιουργούνται; Στην έκθεση^{xvii} του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα 2016-2020 καταγράφεται μείωση του αριθμού εργαζομένων στα μεταλλεία από 9.077 το 2016 σε 5.967 το 2020, στα λατομεία αδρανών υλικών από 1.818 το 2016 σε 1.494 το 2020. Ποιες πρωτοβουλίες έχει αναλάβει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας ώστε να καλυφτεί το ελλείπον εργατικό και ειδικά εξειδικευμένο προσωπικό στον εξορυκτικό τομέα της Ελλάδας;

Ε. Υπάρχει πολιτική βούληση από την κυβέρνηση ή/και έχει εκπονήσει σχεδιασμό το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ώστε να καταστεί συμμετόχος το ελληνικό δημόσιο σε μεταλλεία μεγάλης αξίας αποθεμάτων σε χρυσό, άργυρο, μαγγάνιο, νικέλιο και λοιπών πολύτιμων βιομηχανικών και μεταλλικών ορυκτών τα οποία τώρα εκμεταλλεύονται πολυεθνικές όπως π.χ. η Eldorado Gold κλπ οι οποίες σε πολλές των περιπτώσεων δεν καταβάλλουν^{xviii} τους προβλεπόμενους φόρους^{xix};

Ζ. Γιατί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δεν αξιοποιεί μέρος των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας^{xx} (Ελλάδα 2.0) ώστε να καταστεί μέτοχος σε μεταλλευτικές εταιρείες (S&B, Ελληνικός Χρυσός Α.Ε., ΛΑΡΚΟ κλπ) ή να συστήσει κρατικές (51% του μετοχικού κεφαλαίου της ιδρυθείσας εταιρείας) μεριμνώντας για την αξιοποίηση του ορυκτού μας πλούτου στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο της πράσινης μετάβασης;

Η. Σε συνέχεια του ερωτήματος Ζ. πως δικαιολογείται η κυβέρνηση να επιδοτεί με 200 εκατομμύρια ευρώ π.χ. την Ελληνικός Χρυσός Α.Ε., θυγατρική της Eldorado Gold προφανώς με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου όπως φαίνεται στον Πίνακα^{xxi} Τελικών Αποδεκτών του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεδομένου ότι πρόκειται για ιδιώτη χωρίς κανένα όφελος για τον Έλληνα φορολογούμενο; Είναι λογικό να παραχωρούμε εξορυκτικά δικαιώματα σε 317.000 στρέμματα της Χαλκιδικής στην Ελληνικός Χρυσός ΑΕ, θυγατρική της Eldorado Gold έναντι 11 εκατομμυρίων ευρώ όταν σε αυτή την περιοχή τα αποθέματα ορυκτού πλούτου ανέρχονται σε δεκάδες δις ευρώ και επιπλέον να την επιδοτεί το ελληνικό δημόσιο;

Θ. Δύναται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να μάς ενημερώσει ποιο το νομικό – ιδιοκτησιακό καθεστώς των ανωτέρω βιομηχανικών, μεταλλικών και ενεργειακών αποθεμάτων; Ισχύει ότι σύμφωνα με το άρθρο 196 παρ.4 του Νόμου 4389 του 2016 η κυριότητα και η νομή όλων των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου -οπότε και τα

μεταλλεία, εξορυκτικά δικαιώματα, επίγεια-υπέργεια και υπόγεια αποθέματα ορυκτών- έχουν περιέλθει από το Ελληνικό Δημόσιο στην ΕΤΑΔ (ίδρυση βάσει του Νόμου 2636/1998) η οποία αποτελεί μια από τις πέντε θυγατρικές του Υπερταμείου [ή Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ)] το οποίο (Υπερταμείο) ιδρύθηκε βάσει του άρθρου 181 παράγραφος 1 του Νόμου 4389 του 2016;

Ι. Η κυβέρνηση και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασπάζονται και υιοθετούν την άποψη του κ. Ν. Δένδια, νυν Υπ. Εθνικής Άμυνας ότι: “η Ελλάδα πιστεύει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και δεν πρόκειται να αρχίσει να σκάβει τον βυθό της Μεσογείου” και ότι “χρειαζόμαστε δέκα με είκοσι χρόνια για να το βρούμε και να το εκμεταλλευτούμε, και από οικονομική άποψη θα ήταν πολύ πιο ακριβό για παράδειγμα από το δικό σας, της Σαουδικής Αραβίας” και ότι “η Ελλάδα δεν σχεδιάζει στο άμεσο μέλλον να γίνει χώρα παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου” όπως δήλωσε^{xxii} τον Απρίλιο του 2021 ως Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας κατά την διάρκεια επίσκεψής του στην Σαουδική Αραβία;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

ⁱ Βλέπε: Ορυκτοί πόροι Ελλάδος: Αποθέματα και Αξία. Τσιραμπίδης Α. & Φιλιππίδης Α. Τομέας Ορυκτολογίας-Πετρολογίας-Κοιτασματολογίας, Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ. 2013

ⁱⁱ <https://www.dealnews.gr/epixeiriseis/248867/t%CE%B9-%CE%B1%CF%80%CE%AD%CE%B3%CE%B9%CE%BD%CE%B5-%CE%AC%CF%81%CE%B1%CE%B3%CE%B5-%CE%B7-%CF%85%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%8D%CE%BB%CE%B1/>

ⁱⁱⁱ <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3737699/ellinikes-alukes-ti-etoimazei-o-ethnikos-promitheutis-alatiou-meta-tin-exagora-tou-posostou-tis-kalas/>

^{iv} Βλέπε ως i

^v Εκτός από Ουράνιο το μετάλλευμα της ΚΙΡΚΗΣ περιέχει, Μόλυβδο, Κασσίτερο, Ψευδάργυρο κ.α. μέταλλα σε μικρότερες ποσότητες. Οι Γερμανοί με την κατοχή του 1941 έστησαν μεγάλο εργοστάσιο εμπλουτισμού του μεταλλεύματος, το οποίο αφέθηκε στην τύχη του και λεηλατήθηκε από τα γνωστά - άγνωστα κυκλώματα που εμπορεύονται χάλυβες και άλλα ανακυκλώσιμα μέταλλα.

^{vi} <https://slpress.gr/oikonomia/o-chartis-ton-koitasmaton-se-kriti-peloponniso-ti-edeixan-oi-ereynes/>

^{vii} Βλέπε ως i

^{viii} <https://slpress.gr/oikonomia/idoy-ta-terastia-koitasmata-viogenoys-fysikoy-aerioy-notia-tis-kritis/>

^{ix} <https://slpress.gr/oikonomia/skandalo-diarkeias-i-mi-axiopoisi-toy-energeiakoy-elntoranto-stin-kriti/>

^x <https://slpress.gr/oikonomia/otan-i-fysi-quot-mageireye-quot-ton-energeiako-ployto-stin-aoz-tis-kritis/>

^{xi} https://www.oryktosploutos.net/2014/12/blog-post_25-19/

^{xii} https://www.oryktosploutos.net/2018/06/blog-post_32-2/#.WvMpqf-jIv

^{xiii} <https://www.oryktosploutos.net/2022/07/28749/>

^{xiv} <https://newpost.gr/eidiseis/thhsayros-2-26-tris-eyrw-katw-apo-ta-podia/>

^{xv} <https://www.oryktosploutos.net/2011/09/i-22/#.VAoiRqMcaoE>

^{xvi} Η ηλεκτρόλυση του βωξίτη είναι ένας έμμεσος τρόπο με τον οποίο η Ισλανδία “εξάγει” την φθηνότετη ενέργεια που παράγεται εκεί, λόγω του υψηλότετου γεωθερμικού δυναμικού που έχει η χώρα αυτή. Εισάγει Βωξίτες και πουλάει Αλουμίνιο.

^{xvii} <https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2022/07/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97-%CE%9F%CE%A0%CE%A5-2020.pdf>

^{xviii} <https://poulantzas.gr/to-rififi-tis-eldorado-gold-i-ellada-tis-krisis-an/>

^{xix} <https://eleftheriaonline.gr/new/item/60237-eldorado-gold>

^{xx} <https://greece20.gov.gr/me-mia-matia/>

^{xxi} <https://greece20.gov.gr/katalogos-me-toys-100-telikoys-apodektes-me-tin-ypsiloteri-chrimatodotisi-apo-to-tameio-anakampsis-kai-anthektikotitas-top-100-final-recipients/>

^{xxii} <https://www.newsbreak.gr/politiki/199336/protofaneis-diloseis-dendia-se-araviko-meso-gia-ta-petrelaia-sto-aigaio/>

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Αποστολάκης Γεώργιος

Βορύλλας Ανδρέας

Δελβερούδης Κομνηνός

Οικονομόπουλος Αναστάσιος

Τσιρώνης Σπυρίδων

Ρούντας Γεώργιος